

**«Денсаулық сақтау
саласымен байланысты
жұқпаның туындауының
негізгі себептері және
эпидемиологиясы».**

ДССБЖ дегеніміз НЕ?

кез келген клиникалық жағдайда анықталатын ауру

Науқастың өз ауруынан басқа қосымша ауруды жұқтыруы

мед.қызметкелерінің асептика антисептика ережелерін сақтамауы

ДССБЖ

ГОСПИТАЛДЫ

- Ауруханада жатқан науқастың инфекциялық жағдайы. 85% іріңді-септикалық аурулар, 6 – 7 % В. С. Д. (вирусты гепатит), 7 – 8 % ішек инфекциясын, зәр шығару жүйесінің инфекциялары, жоғарғы тыныс алу жолдарының инфекциясы, бактериемия, тері инфекциясын құрайды.

НОЗОКОМИНАЛЬДЫ

- ЕПҰ-да 20-дан астам патогендерді жұқтыру мүмкін. Зарарланған инемен жарақаттардың жұғу мүмкіндігі: Гепатит В: 5-30 %, гепатит С: 3-10%, ЖҚТБ: 0,2-0,3%. Нұсқалары: пациент----пациент, медқызметкерлер---пациент, пациент---медқызметкерлер.

ДССБЖ берілу механизмі және берілу жолы

ДССБЖ берілу механизмі			
АЭРОГЕНДІ (АЭРОЗОЛЬНЫЙ)	ФЕКАЛЬДІ-ОРАЛЬДІ	КОНТАКТНЫЙ	ГЕМОКОНТАКТНЫЙ (ПАРЕНТЕРАЛЬНЫЙ)
ДССБЖ берілу жолы			
1. ауалы-тамшылы 2. воздушно-пылевой	1. контактно-бытовой. 2. алиментарлы (ас тағамдары). 3. Сумен	1. контактно-бытовой	1. Жыныстық қатынас 2. артифициальды (жасанды) 3. Вертикальді (анасынан тікелей баласына)

ДССБЖ-ң қазіргі таңдағы өзекті
мәселелері:

1. Аурудың көбеюі
2. Мүгедектік
3. Өлім

келушілер
(қарттар және
балалар);

науқастар (әсіресе
хирургиялық, урологиялық,
жансақтау
бөлімшелеріндегі, сонымен
қатар гемодиализге
арналған бөлімшелер);

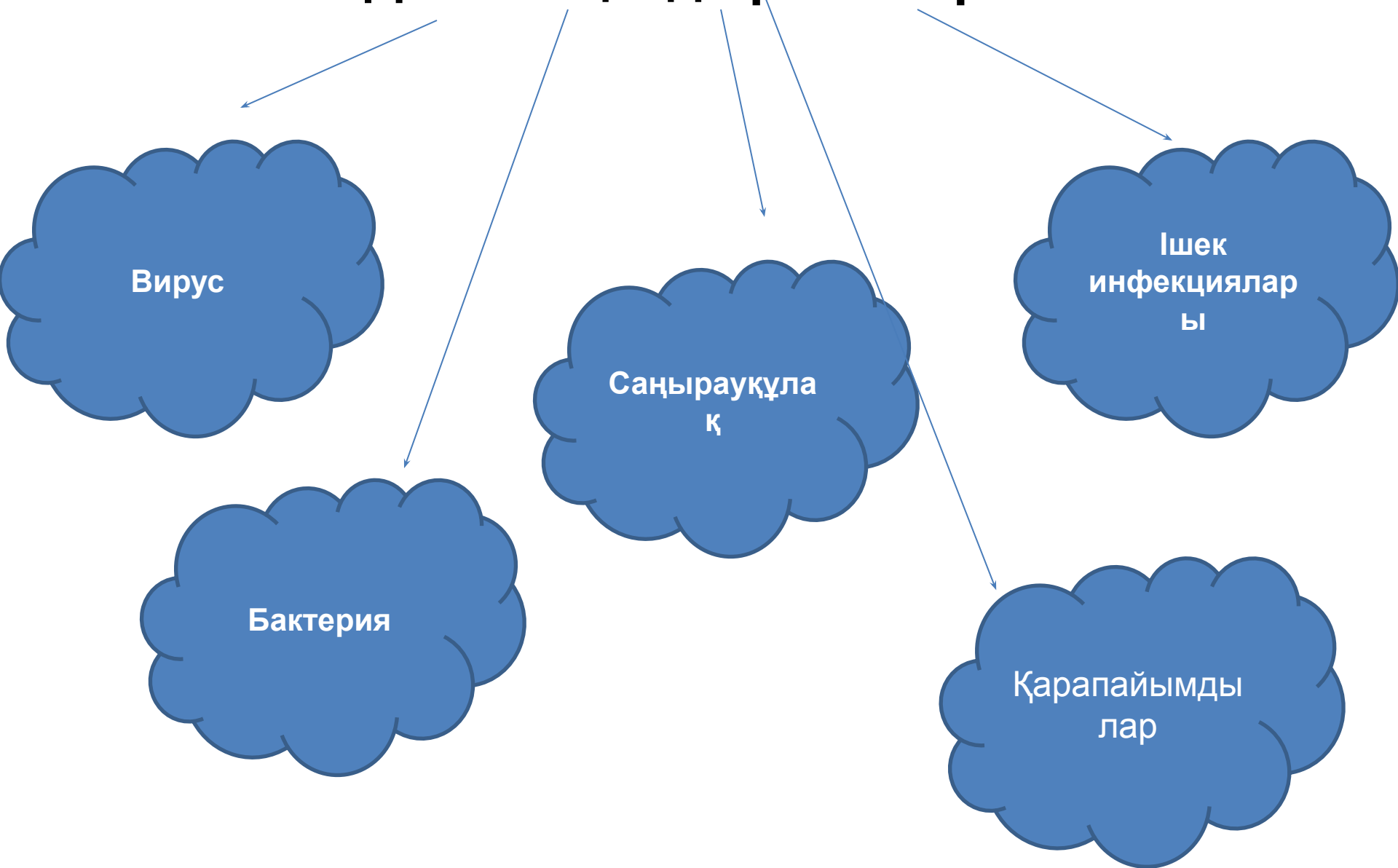
ауыр науқаспен
күтім жүргізетін
туыстары;

медициналық
қызметкерлер

***ДССБЖ
қауіпті
топтар:***

```
graph TD; A[келушілер (қарттар және балалар);] --> C((ДССБЖ қауіпті топтар:)); B[науқастар (әсіресе хирургиялық, урологиялық, жансақтау бөлімшелеріндегі, сонымен қатар гемодиализге арналған бөлімшелер);] --> C; D[ауыр науқаспен күтім жүргізетін туыстары;] --> C; E[медициналық қызметкерлер] --> C;
```

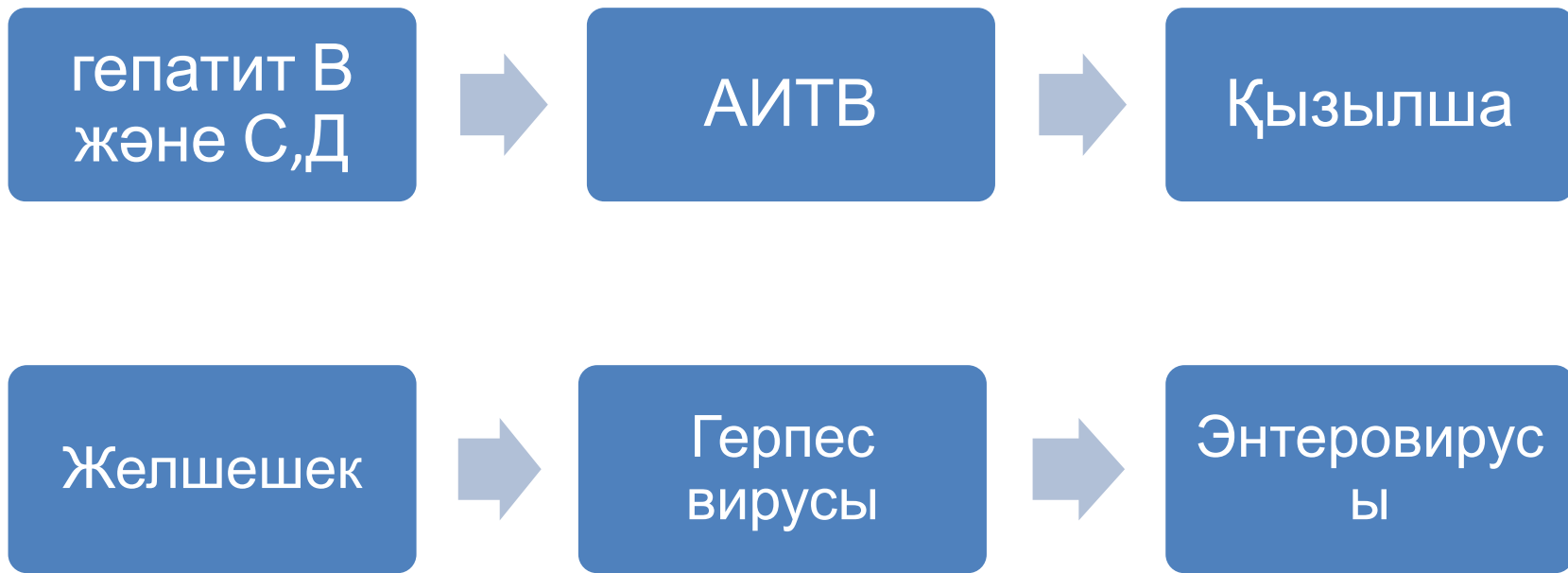
ДССБЖ қоздырғыштары

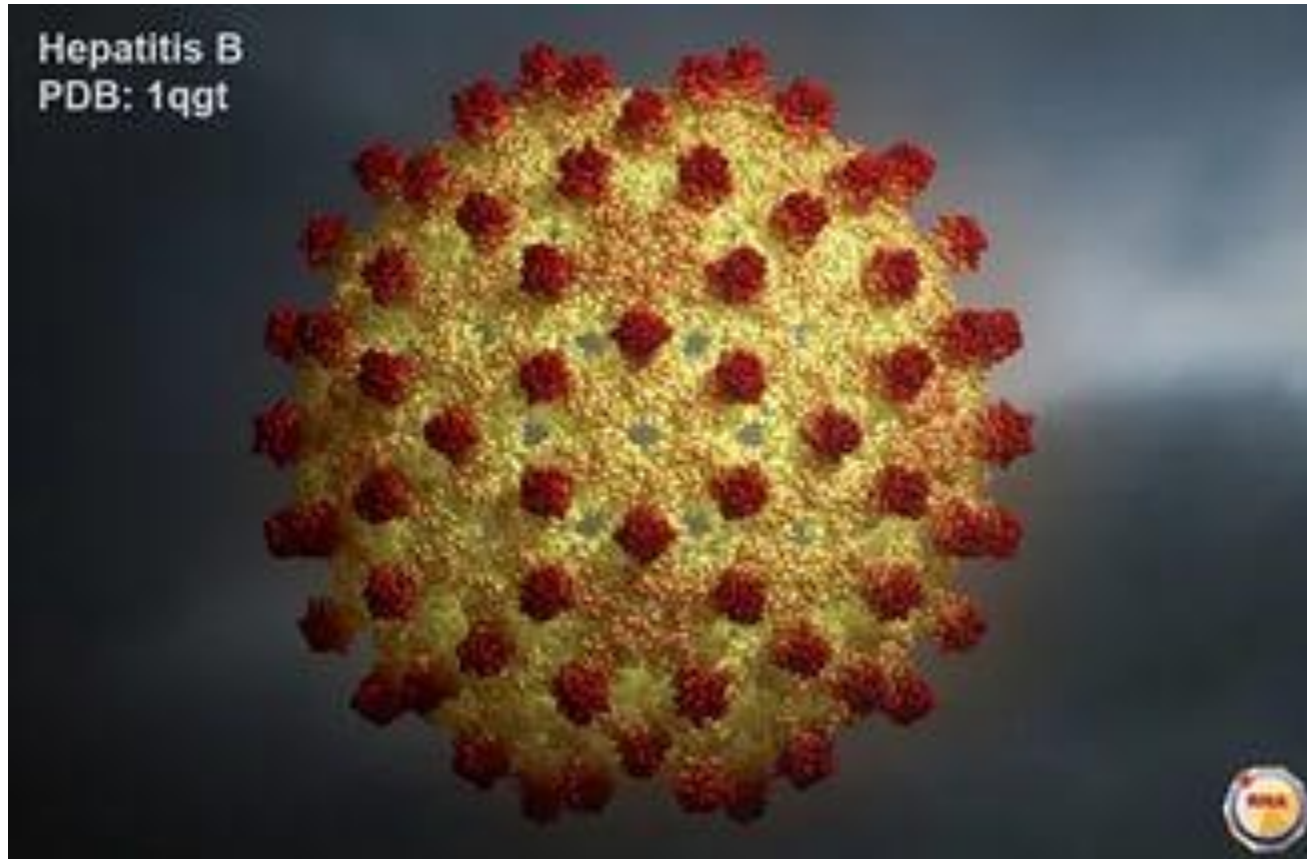

Вирус

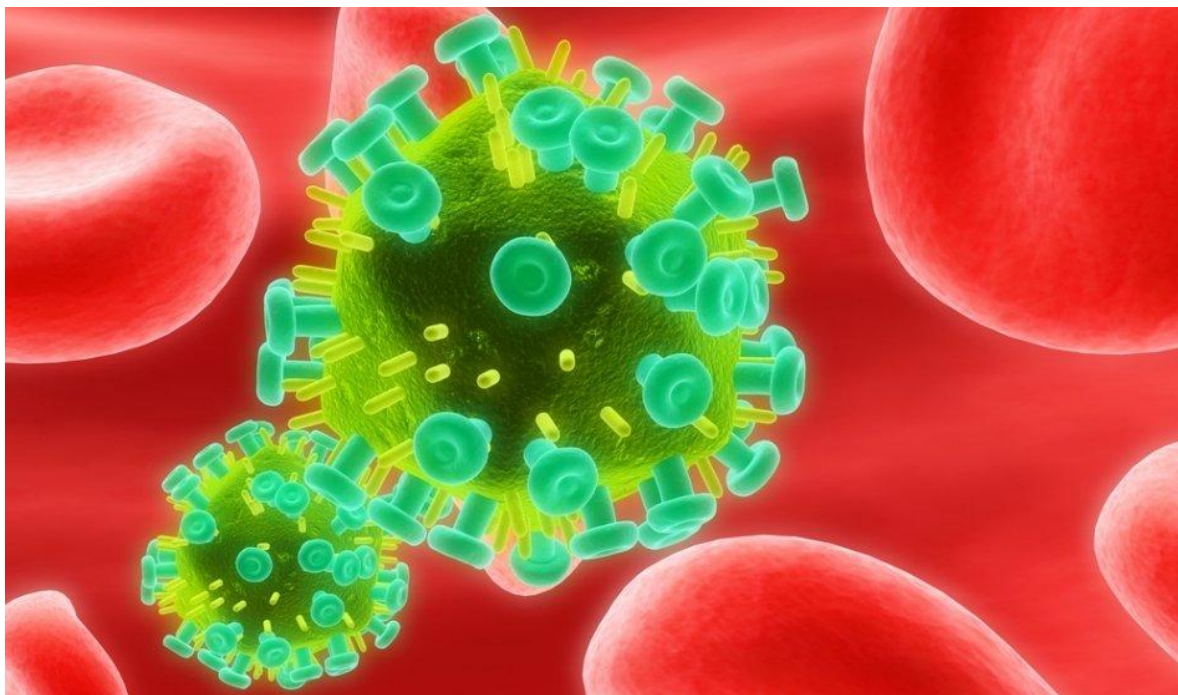
Вирус (лат . Virus- y)- тірі организмдердің ішіндегі жасушасыз тіршілік иесі.

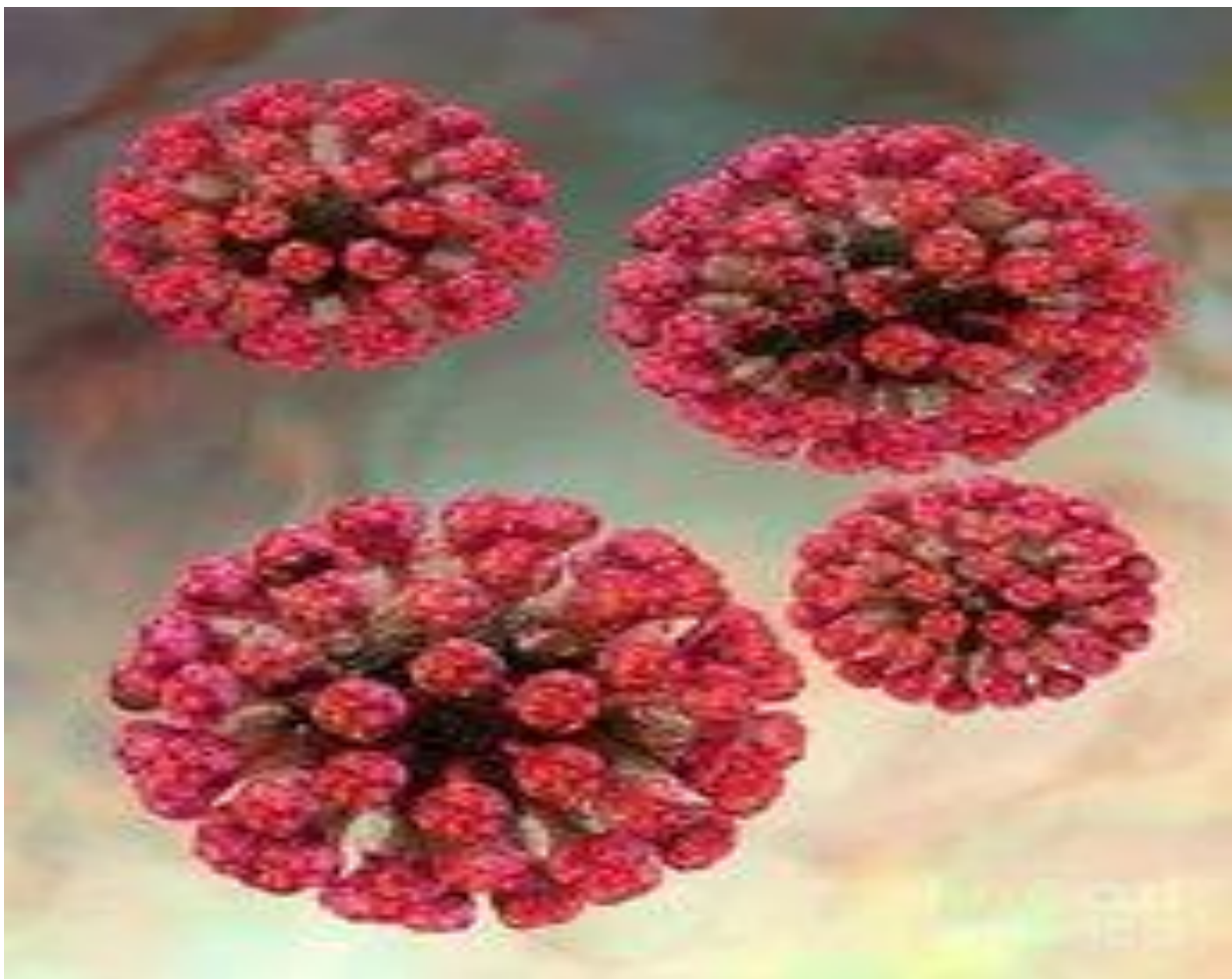
Вирусы гепатит В

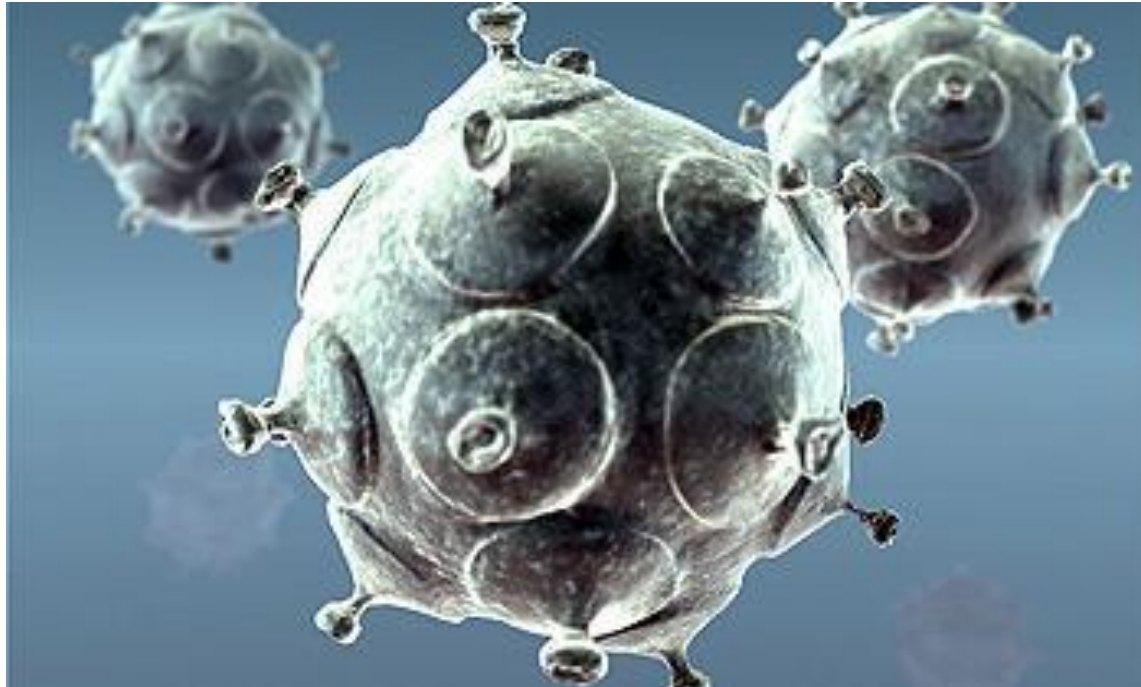
ЖҚТБ

Қызылша

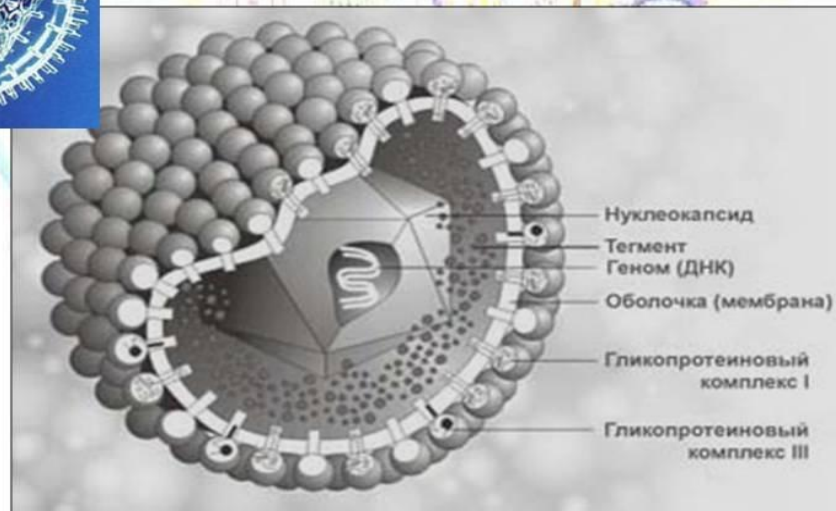
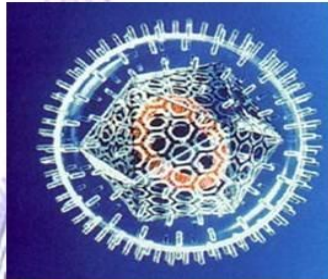

Желшешек

Герпес вирусы

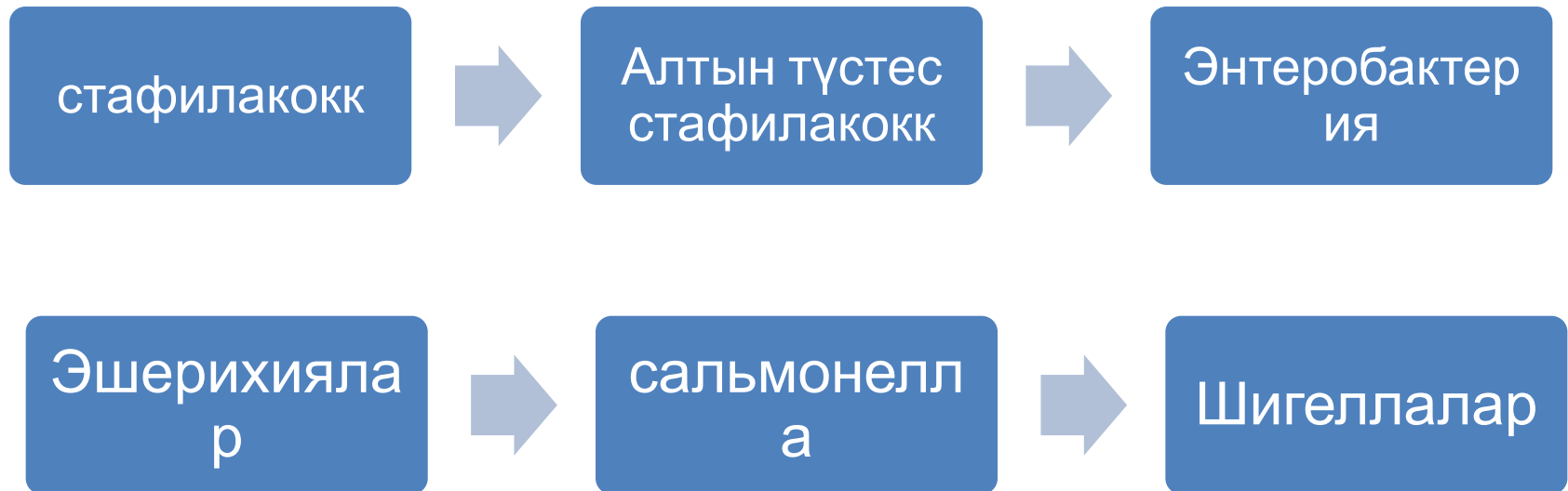
Вирус герпеса

Viruses, Viruses, Viruses

Бактерия

Бактерия (гр. bakterion- таяқша)- тек микроскопта ғана көрінетін аса ұсақ жасушалар және олар көптеген әр алуан туғызады бірақ көбінесе нейтралды қызметті атқарады.

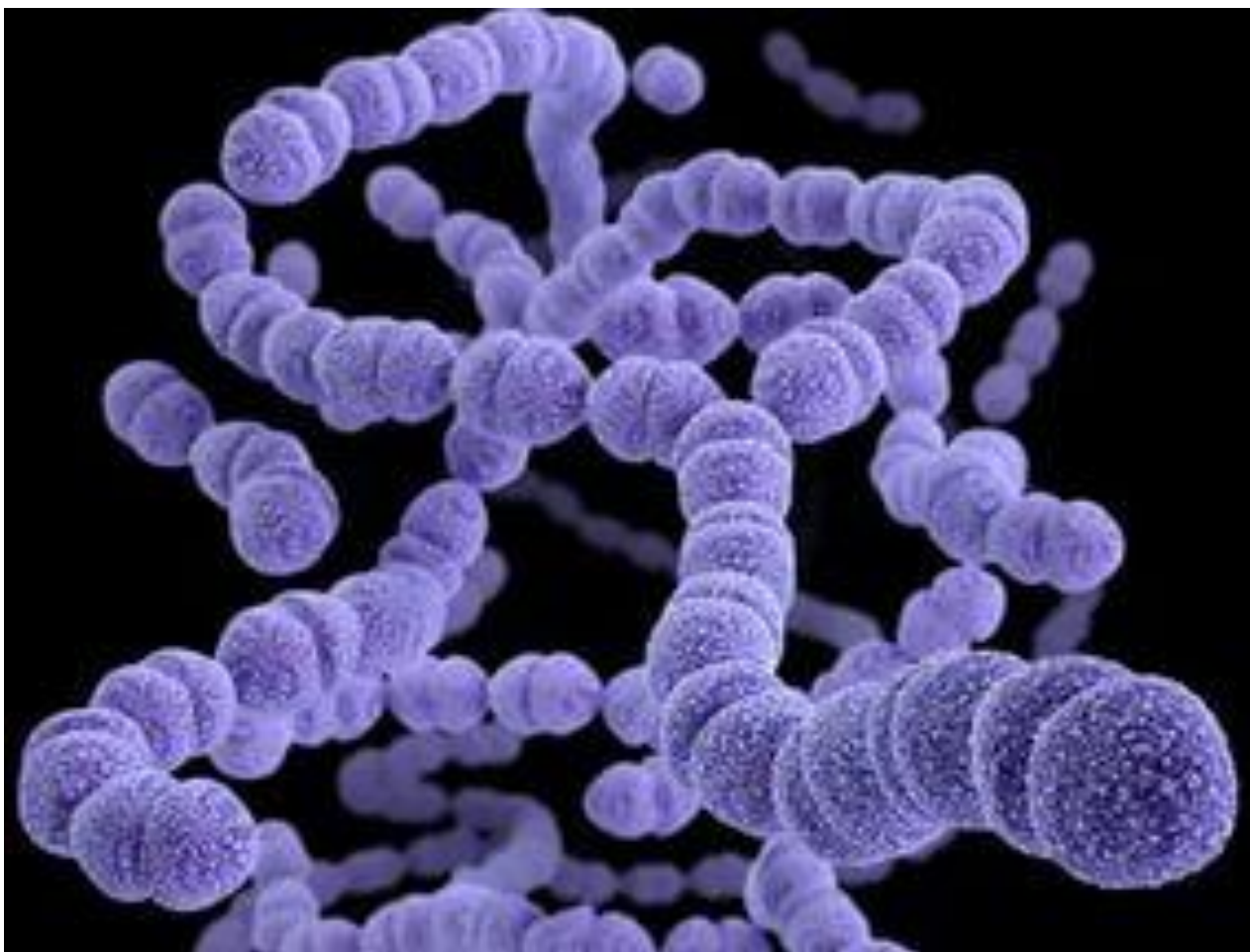

Стафилакокк

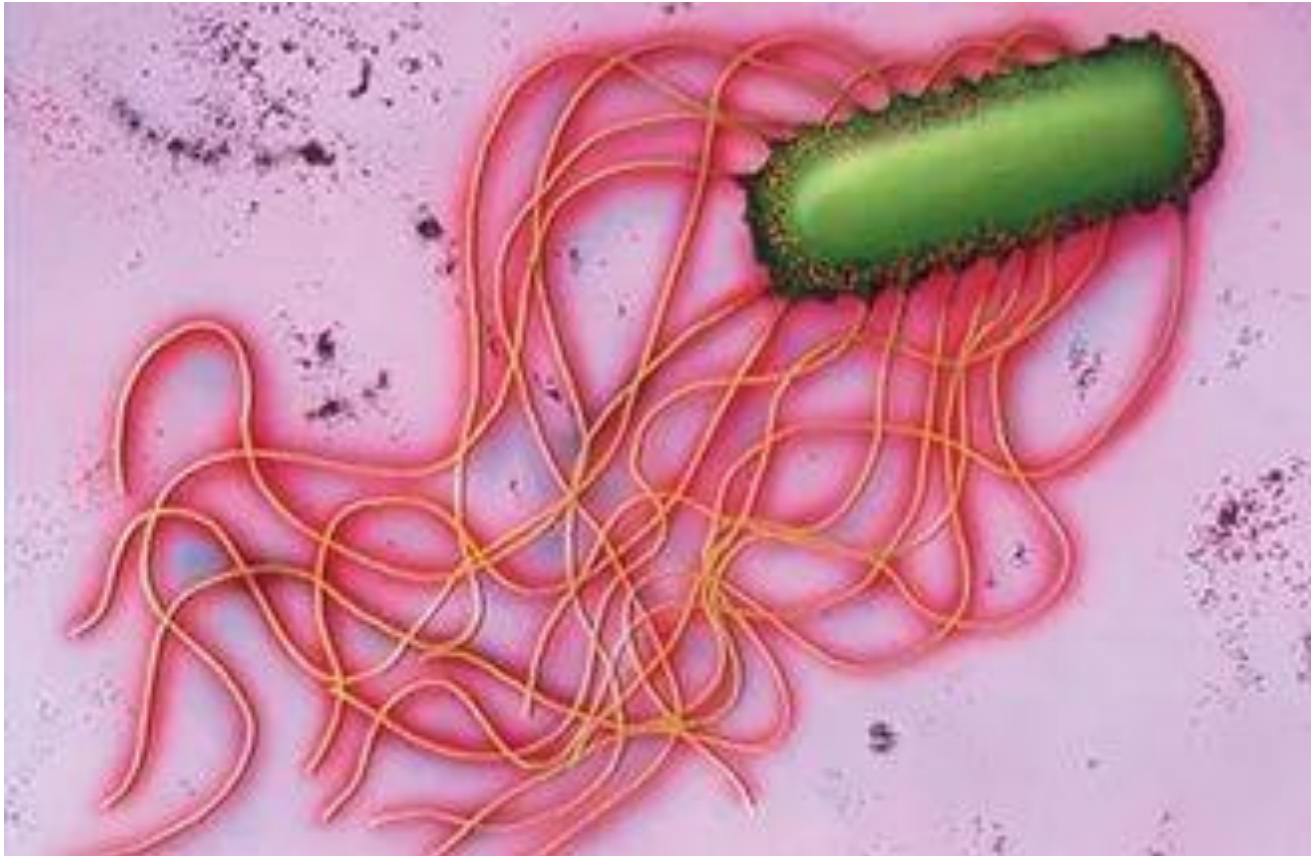

Стрептококк

Сальмонелла

Шигелла

Саңырауқұлақтар

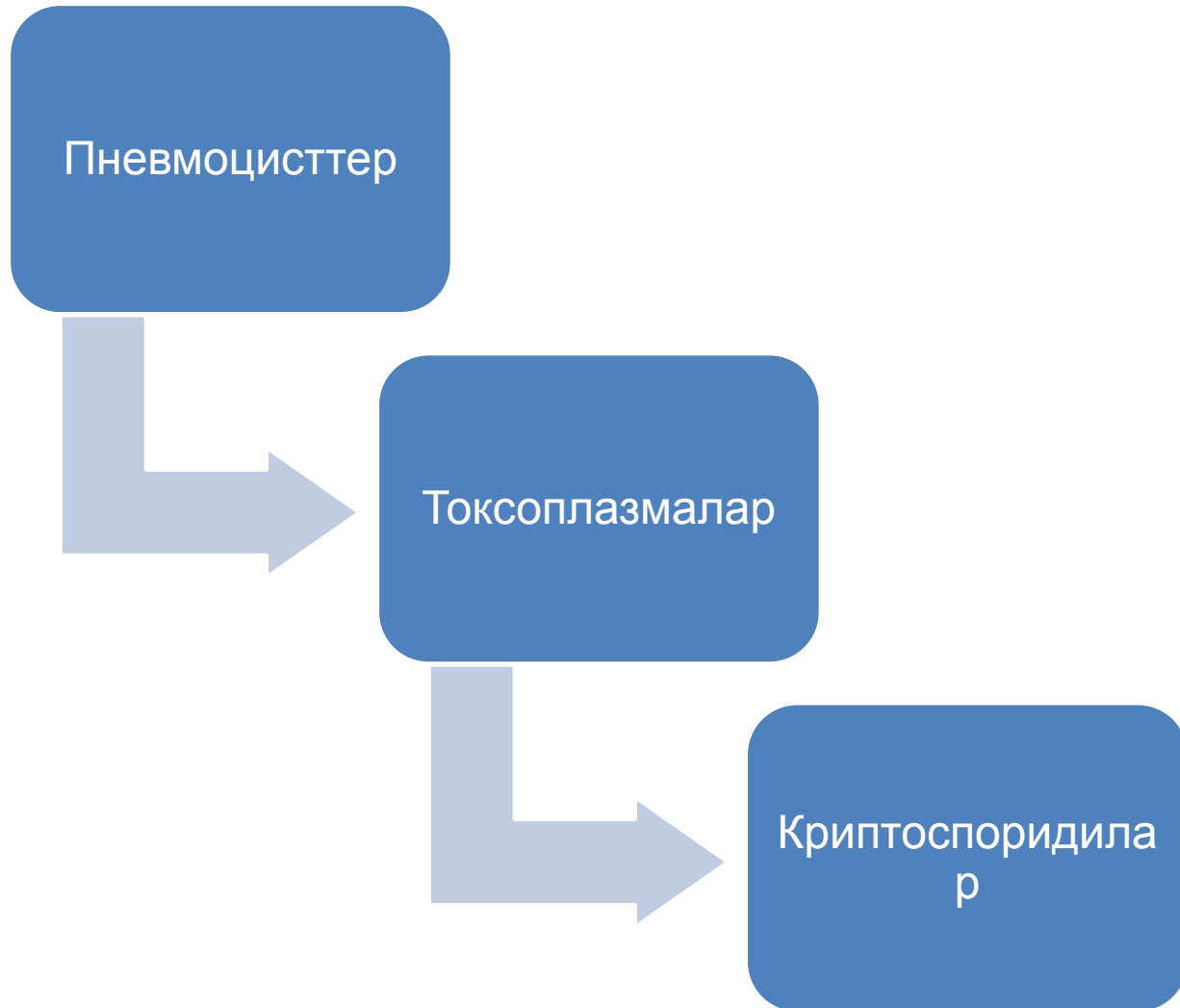
Кандидалар

Аспергилалар

Гистоплазмалар

Қарапайымдылар

Қоздырғыштар

Патогенді

Шартты-патогенді

Патогенді микроағза- белгілі бір адам мүшесінде ауру қоздырғыштарын шақырады. Мысалы: пневмококк-тек өкпеде, менингококк-тек адам миында. Гепатит вирусы-бауырда кездеседі.

Шартты-патогенді микроағза-адам
организмінде кездесетін
инфекциялық қоздырғыштар.
Стафилакокк, алтын түстес
стафилакокк, грам теріс
бактериялар, стрептококк, ішек
инфекциясы, протей т.б

ДССБЖ таралуының басты көздері:

Қызметкерлердің қолы;

Ішек және несеп жолдары, мұрын қуысы, тері, шаш, ауыз қуысы;

Қоршаған орта: қызметкерлер, шаң, су, азық-түлік;

Медициналық әртүрлі құралдар;

Аппараттар; Дәрі-дәрмектер

ДССБЖ тіршілік ету ортасы (көздері):

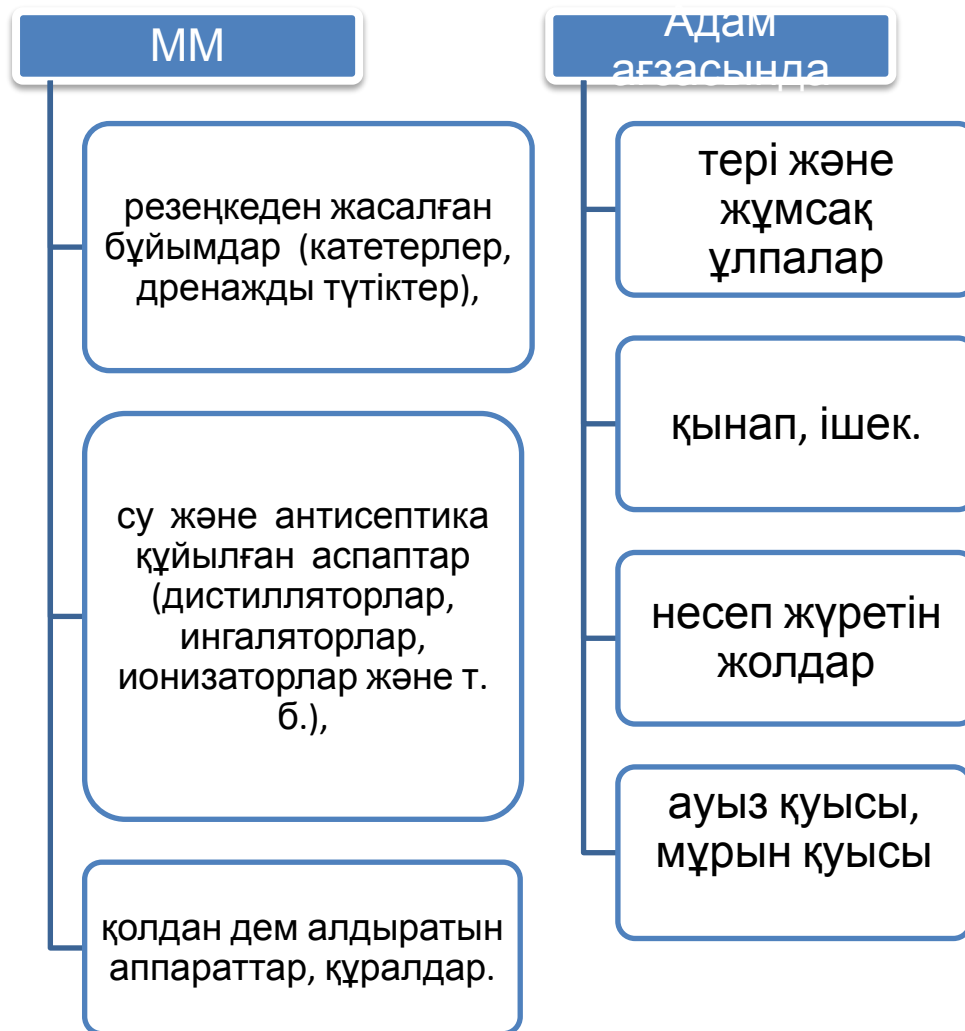
ДССБЖ тіршілік ету ортасы (көздері):

ДССБЖ тіршілік ету ортасы (көздері):

ДССБЖ негізгі қонақтайтын жерлері

ДССБЖ алдын алу шаралары.

Санитарлық -
гигиеналық
тәртіпті
сақтау.

Құралдардың
дезинфекциясы,
стерилизация
алдындағы
тазалау және
стерилизация
уақытымен
жүргізілуі

Науқасты
стационарға
қабылдау
кезінде
санитарлық-
эпидемиологиял
ық шаралардың
қатаң сақталуын
тексеру

Науқасты
санитарлық өңдеу
және киімдері мен
төсек жаймалары
аптасына бір рет
және қажет болған
жағдайда
ауыстырылады.

Жұмыс киімдерді
сақтаудың дұрыс
тәртібін жасау

Бұирық
бойынша
деззаттардың
дұрыс
қолданылуы
және сақталуын
қадағалау

Қорғаныс киімдері

Халат, алжапқыштар

Резеңкелі қолғапты

Бет перде(маска)

*Аяқ киім және
медициналық қалпақ*

Қорғаныш көзілдірік

ДССБЖ негізгі алдын алу бағыты

1. Инфекция табылған науқасты оқшаулау.
2. Медицина қызметкерлерінің арасында инфекция тасымалдаушыны табу.
3. Науқастар мен мед.қызметкерлерінің арасындағы инфекция тасымалдаушыны санациялау.
4. Больницаның архитектурасын санитарлық талапқа сай болуы керек
5. Науқастар «таза» және «іріңді» болады.
6. Ота жасау бөлімшелерінде асептикаға сай вентиляция болуы керек
7. Санитарлық-эпидемиологиялық талапты сақтау.
8. Мед.қызметкердің қолды өңдеу тәсілін дұрыс сақтау. (қол жуу сулы сабынды ерітіндімен, қол жуу сулы сабынды ерітіндімен және антисептикпен өңдеу, хирургиялық қолды өңдеу).
9. Зарасыздандыруды жүргізу
10. Салауатты өмір салтын сақтау
11. Вакцинация жүргізу
12. Инфекциялық бақылауды қадағалауға бақылау жасау

БҰЙРЫҚТАР

№ 127 бұйрық 24.02.2015 жылы емдеу мекемелерінде санитарлық-эпидемиологиялық талаптар

№ 111 бұйрық 23.04.2013 ж Емдеу мекемелерінде медицина қызметкерлерінің қолды өңдеу бұйрығы